

המלצות לשילוב MOOC אקדמי בהוראה מרחוק

מורים ומדריכים יקרים,

כפי שגילינו בימים האחרונים, להוראה מרחוק חוקים משלה.
לא משנה באיזה כלי ומבלי להתייחס לטכנולוגיה,
ראיתם שישנם דברים רבים אליהם תצטרכו להתייחס בבניית השיעור
ובהעברתו בפועל מרחוק, לא כל שכן אם מדובר בשילוב MOOC אקדמי בהוראה.
אספנו עבורכם מספר כללים שעוזרים לחברי הקהילה, בתקווה שתמצאו אותם יעילים,

בהצלחה,

המרכז לחדשנות בלמידה, אוניברסיטת תל אביב.

1 אוריינטציה בסיסית ללומדים על כלי ההוראה

בין אם זה Zoom, WebEx או כל כלי אחר - הקדישו את תחילת המפגש הראשון לאוריינטציה בסיסית על הכלי. מומלץ לשלוח מבעוד מועד כל חומר שיכול לעזור לגבי התפעול הטכני של הכלי. מומלץ מאוד: הכינו מפגש והתחברו אליו מחשבון נוסף (אפשר להזמין בני משפחה או קולגות לטסט משותף) כדי לדמות משתתף שהוא תלמיד. נסו את אפשרויות התצוגה השונות, כך שתוכלו בהמשך להנחות את התלמידים באיזו תצוגה ספציפית להשתמש לצפייה מיטבית בשיעור.

משתמשים ב Zoom? יש לכם כאן מדריך מצוין לעבודה עם התוכנה.

2 מצגת מלווה לשיעור

במפגש מקוון, כולם מסתכלים למקום אחד - מסך המחשב. על גבי המסך רואים את הכיתה ואת המורה, את השיח בצ'אט ואת הרמות היד, וכל דבר שהמורה בוחר להציג (או לשתף) - מצגת/לוח/אתר מסוים וכו'.

כדי שהתלמידים ואתם לא תלכו לאיבוד, מומלץ מאוד ללוות את השיעור במצגת מתומצתת המתייחסת לכשל חלק בשיעור: על מה נדבר עכשיו? איזו יחידה או תת יחידה אנו לומדים? איזו פעילות נעשה עכשיו? נצפה בסרטון / נענה על 3 השאלות הבאות / נכנס ל Menti.com וכו'.

כאשר אתם פותחים את השיעור (מומלץ כ 10 דק לפני שכולם מתחברים) הציגו שקופית פתיחה או "ברוכים הבאים" עם שאלת אתגר או מחשבה. הזמינו את המשתתפים לענות עליה בצ'אט (או בכל כלי דיגיטלי אחר) ותוכלו להתייחס אליה ולדברים שנכתבו במהלך השיעור. האתגר גם יעסיק את התלמידים שמצטרפים לשיעור עד שהוא יתחיל.

דוגמא למצגת מלווה לשיעור מקוון תוכלו למצוא כאן.

צפייה בסרטונים במהלך שיעור מקוון

היכולת שלכם לשתף סרטון לצפייה משותפת עם התלמידים כך שהוא יועבר בצורה שוטפת תלויה במספר גורמים, ביניהם, רוחב הפס שלכם ושל התלמידים בחיבור לאינטרנט.

מאחר ולא ניתן לדעת מראש את "חוזק השידור" שלכם, ואיך ייראו את הסרטון בצד השני, אנו מפרטים על 3 אפשרויות לצפייה בסרטונים: צפייה משותפת (במידה והחיבור מאפשר), צפייה אישית במסגרת השיעור וצפייה אישית (או בזוגות) לפני השיעור.

• צפייה משותפת בסרטון

לטובת צפייה מיטבית בסרטון באמצעות שיתוף, וודאו שהמחשב שלכם מחובר קוויית (באמצעות כבל) ולא דרך Wi-Fi. בנוסף – בקשו מהתלמידים במידת האפשר גם כן להיות מחוברים קוויית.

וודאו (בכלי בו אתם משתמשים) ששיתפתם גם סאונד, כך שהתלמידים יוכלו גם לשמוע את הסרטון.

בפעם הראשונה שאתם מעבירים את השיעור, עשו ניסיון בהרצת הסרטון, ובקשו מהתלמידים לסמן לכם האם הם רואים ושומעים את הסרטון בצורה טובה ומספקת. במידה ולא – עברו לאפשרות הבאה...

• צפייה אישית במסגרת השיעור

החליטו שאתם מחלקים את המפגש למספר חלקים כמספר הנושאים המועברים ביחידה, והגדירו מראש את חלקי הסרטון אליו תרצו להתייחס בכל חלק (רשמו דקות ושניות).

התלמידים יצפו בחלק הרלוונטי - כל אחד במחשב שלו - ולאחר מכן תמשיכו את הדיון בנושא הספציפי.

שימו לב - התלמידים לא מתנתקים מהשיעור בזמן הצפייה, אלא רק "זזים" לצפות בסרטון בחלון נפרד.

• צפייה אישית (או בזוגות) לפני השיעור

הנחו את התלמידים לצפות בסרטון היחידה מראש. רצוי להעביר לתלמידים נקודות להתייחסות במהלך הצפייה ו/או שאלות לענות עליהן, על מנת לייצר אצלם צפייה אקטיבית.

פעילות שכזו ניתן גם לעשות בזוגות. אפשרות זו, "תפנה" לכם זמן מהמפגש ותוכלו להתרכז בהסבר נקודות לא ברורות, התייחסות לנושאים מנקודת מבט נוספת, הדגמות, דיון בנקודות ו/או השאלות שהעברתם ועוד. ניתן לבקש בכל פעם מהתלמידים להציג את עיקרי הסרטון שנצפה.

4 שאלות הבנה מתוך יחידת הלימוד

שאלות ההבנה הקיימות בכל יחידת לימוד ב MOOC יכולות להוות נקודות עצירה לוויזואל הבנה אצל התלמידים לייצר מעורבות מצדם בשיעור. מאחר שכולם נמצאים אונליין, ניתן בקלות לעבור לכלי סקר דיגיטלי (דוגמת Mentimeter, Socrativ וכדומה) לטובת מענה או התייחסות לשאלה, ובקלות גם להציג את התשובות על ידי שיתוף מסך.

רעיון נוסף - במידה שהתלמידים כבר ענו על השאלות בצפייה הפרטנית- להציג את השאלה על המצגת, ולבקש מהתלמידים לסמן (באמצעות כלי הסימון) את התשובה הנכונה - (תוכלו גם להגדיר דרך הכלי שהשם יוצג ליד הסימון).

ניתן לפנות לאחד התלמידים כדי שיתייחס לתשובה שלו, ולתת לו את רשות הדיבור ו/או השיתוף.

טיפ - במידה שהשתמשתם בכלי הסימון על לוח (Whiteboard) או על המצגת עצמה, או על כל שיתוף מסך שעשיתם, תוכלו לשמור את המצב כתמונה - כלומר לשמור את המסך עם הערות התלמידים.

5 דיון

כיצד ניתן לערוך דיון בשיעור מקוון?

שיעור מקוון מתקיים בשתי זירות:

המדוברת - באמצעות המיקרופון והרמקולים של כל אחד, והכתובה - באמצעות הצ'אט.

בזירה המדוברת - ניתן לערוך דיון בקול, ורצוי מאוד לנהל אותו - כך שכל מי שרוצה יקבל את רשות הדיבור ויקשיבו לו. ניתן להחליט שמי שרוצה לדבר יעשה זאת באמצעות הרמת יד, ואתם תחליטו מי מדבר ומתי, ותפתחו את המיקרופון בהתאם (בתור יוצרי המפגש, תוכלו להגדיר שרק אתם יכולים לפתוח מיקרופון לתלמידים).

דיון בצ'אט יכול להתחיל בשאלה או נושא מסוים שאתם מעלים, ויכול גם להתפתח ספונטנית, במקביל למה שקורה בשיעור. הפנו את תשומת לב התלמידים לכך שניתן גם לדבר באופן אישי - תלמיד אל תלמיד, וגם אליכם המורים.

תוכלו להתייחס לשיח בצ'אט בהפסקה בשיעור, או בזמן שהתלמידים מתרגלים או עונים על שאלה, ולאחר מכן לשוחח על כך עם התלמידים, להסביר או לשאול זברים בהתאם לדברים שנאמרו בדיון.

רוצים להתייעץ, לשאול או לשתף? אנחנו כאן!

Dalitmor@tauex.tau.ac.il

073-3804562

054-7847114